

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2800/2019
25.09.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића, др Илије Зиндовића, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Небојша Милосављевић, адвокат из ..., против туженог ЈКП "Блаце" ..., кога заступа статутарни заступник ... ББ, ради утврђења повреде права потрошача, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Прокупљу Гж 1345/17 од 28.02.2019. године, у седници већа од 25.09.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Прокупљу Гж 1345/17 од 28.02.2019. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Основног суда у Куршумлији П 154/2017 од 28.07.2017. године и пресуда Вишег суда у Прокупљу Гж 1345/17 од 28.02.2019. године па се предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П 154/2017 од 28.07.2017. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужени повредио право тужиоца као потрошача услуге од општег интереса на начин што је крајем новембра 2016. године увођењем додатне услуге – накнаде за одржавање мерног инструмента у износу од 150,00 динара без претходне измене одредби уговора тј. обавештења тужиоца као потрошача комуналних услуга - коришћење воде из јавног резервоара, а фактичком једностраном изменом уговора, те којим је такође тражено да се туженику као вршиоцу услуге наложи да одмах по пријему пресуде и пре правноснажности исте настави са вршењем услуге у складу са законом као пре повреде права потрошача, као неоснован. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Гж 1345/17 од 28.02.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца, а пресуда Основног суда у Куршумлији П 154/2017 од 28.07.2017. године је потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној.

Одредбом члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11, 55/14 и 95/18) је прописано да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса, или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

По оцени Врховног касационог суда у конкретном случају су испуњени законски услови за одлучивање о посебној ревизији јер се ради о примени Закона о заштити потрошача као материјалног прописа који уређује област која до сада није била довољно присутна у пракси судова, те је отуда неопходно тумачење појединих одредаба закона, а осим тога о примени тог закона не постоји уједначена судска пракса. Све су то разлози због којих је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности.

Тужилац у овој парници тврди да је са туженим, као пружаоцем комуналне услуге, у уговорном односу по коме му тужени испоручује воду, а тужилац ту услугу плаћа. Међутим, тужени је увео нову услугу – одржавање мерног инструмента, водомера и на име тога почео да наплаћује по 150,00 динара месечно без претходног обавештења тужиоца о томе. На тај начин тужени је повредио право тужиоца као потрошача, па тужилац тражи да суд то утврди и наложи туженом на настави са пружањем комуналне услуге као пре учињене повреде. Нижестепени судови налазе да је такав тужбени захтев неоснован јер тужени своју делатност врши у складу са законом.

Наведени закључак нижестепених судова се за сад не може прихватити као правилан јер због погрешне примене материјалног права чињенично стање није утврђено.

Закон о заштити потрошача ("Службени гласник РС" 62/14... 44/18) у делу којим регулише услуге од општег економског интереса чланом 87. став 1. прописује да пре закључења уговора о пружању услуга од општег економског интереса, поред обавеза трговца у погледу обавештавања из члана 13. овог закона и других прописа, трговац обавештава потрошача и о другим питањима која су наведена у тој законској одредби. У ставу 2. је наведено да пре закључења уговора потрошачу морају да буду стављени на располагање сви релевантни документи укључујући текст уговора у писаном облику

или на трајном носачу записа. У члану 88. прописује се да је трговац дужан да потрошача обавести о промени цене најкасније 30 дана пре почетка примене промењених цена. Наведене законске одредбе и то члан 87. регулише питање закључења уговора о пружању комуналне услуге, а члан 88. има у виду ситуацију када већ постоји закључен уговор о пружању комуналне услуге, а трговац односно давалац услуге само мења цену. То значи да је за правилну примену поменутих одредаба закона најпре неопходно да се у поступку расправи да ли се ради о потпуно новој услузи и самим тим о закључењу уговора о пружању те услуге или се ради о услузи која је раније пружана али по некој другој цени или евентуално без накнаде. Од тога и зависе обавезе даваоца услуга како је то прописано поменутих одредбама односно да ли је давалац услуге дужан да кориснику пружи на увид сву документацију и све остало како је то прописано чланом 87. закона или је дужан да само нову цену примењује након што о томе обавести потрошача и по протеку рока од 30 дана. Нижестепени судови се овим питањима нису уопште бавили, а посебно првостепени суд који није ни имао у виду Закон о заштити потрошача. Самим тим и истицање другостепеног суда да је првостепени суд правилно применио одредбе закона су неприхватљиве код чињенице да првостепени суд одредбе овог закона није уопште ни имао у виду, а како то правилно у ревизији наводи тужилац.

Све напред наведено су разлози због којих су нижестепене одлуке морале бити укинуте на основу члана 416. став 2. ЗПП.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду све што је напред наведено, па ће најпре поуздано утврдити о каквој се врсти услуге у конкретном случају ради односно да ли се ради о потпуно новој услузи или се само ради о новој цени за услугу која је од раније вршена. У зависности од разрешења овог питања првостепени суд ће поуздано утврдити да ли је тужени у конкретном случају извршио обавезе које му Закон о заштити потрошача – чл. 87 и 88. намећу у датој ситуацији, а након свега тога ће донети на закону засновану одлуку.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић